

گزیده کتاب

امام حسن مجتبیٰ علیہ السلام

جلال الپایمبر صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

مؤلف: احمد حسانی ہمدانی

ترجمہ و تخیص: حسین اسدولی

سرشناسه: رحمانی همدانی، احمد ۱۳۱۸-۱۳۸۳
 عنوان قراردادی: الامام المجتبی ۷ مهجة قلب المصطفى ۹
 عنوان و نام پدیدآور: گزیده کتاب امام حسن مجتبی ۷ جان دل
 پیامبر ۹، مؤلف: احمد رحمانی همدانی، مترجم: حسین استادولی،
 مشخصات نشر: تهران: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر، ۱۳۹۲.
 شابک: ۸-۶۱۹-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیا.
 موضوع: حسن بن علی ۸، امام دوم، ۳-۵۰ ق.
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۸۰۴۱ الف ۳۵ ر / BP ۴۰
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۸۱۹۰۲

شابک ۸-۶۱۹-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸-۸ 61-۵-978-964-5

گزیده کتاب

امام حسن مجتبی ۷ جان دل پیامبر ۹

تألیف: احمد رحمانی همدانی

ترجمه و تلخیص: حسین استادولی

ناشر: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۷

تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: بهمن

ایستاکرام:
monir publisher

تهران، خیابان مجاهدین، چهارراه ایسردار، ساختمان پزشکان، واحد ۹

تلفن و فاکس: ۷۷۵۲۱۸۳۶ (خط ۶)

پست الکترونیک:
info@monir.com

کانال تلگرام:
telegram.me/monirpub

فهرست مطالب

۱۷	سخن ناشر
۱۹	مقدمه
۲۱	باب اول: فضایل و شخصیت ممتاز امام هجرتی علیه السلام
۲۳	۱. فضایل خاص و فضایل مشترک حضرت با امام حسین علیه السلام
۲۳	الف) فضایل خاص آن حضرت
۳۶	ب) فضایل مشترک آن حضرت با امام حسن علیه السلام
۵۰	چند حدیث در بالارفتن آنها بر پشت پیامبر صلی الله علیه و آله
۵۴	۲. سخن دانشمندان در عظمت شأن آن حضرت
۵۹	باب دوم: مکارم و محاسن اخلاق امام مجتبی علیه السلام
۶۱	۱. علم
۷۵	استشهادات به آیات قرآن و برداشت‌های لطیف از آنها
۷۹	۲. قضاوت و داوری
۸۰	۳. هیبت و وقار

۴. جود و بخشندگی ۸۴
۵. همت و جوانمردی ۹۳
۶. شجاعت و دلاوری ۹۶
۷. پُردلی و غلبه حجت و قدرت منطق ۹۸
۸. شیواسخنی در آغاز کودکی و در بزرگی ۱۰۷
۹. فراست و هوشمندی ۱۱۰
۱۰. عبادت و حج‌های فراوان ۱۱۱
۱۱. زهد و پارسایی ۱۱۴
۱۲. فروز ۱۱۶
۱۳. زیاده‌بار و گزشت ۱۱۷
۱۴. سیاست و تدبیر ۱۱۹
۱۵. کرامات و اسباب جابت ۱۲۱
- باب سوم: امام حسن (ع) در دوران مسئولان پیش از خود** ۱۲۵
۱. امام حسن (ع) در دوران رسول خدا (ص) ۱۲۷
۲. امام حسن (ع) در دوران ابوبکر (ع) ۱۲۸
۳. امام حسن (ع) در دوران عثمان ۱۳۰
- الف) عدم حضور آن حضرت در جنگ‌ها در دوران عثمان ۱۳۰
- نظر درست ۱۳۱
- ب) عدم حضور آن حضرت هنگام محاصره عثمان و راه‌هایی ۱۳۳
- در این باره ۱۳۳
۴. امام حسن در دوران امیرمؤمنان (ع) ۱۳۶
- شرکت در جنگ جمل ۱۳۶
- در جنگ صفین ۱۳۸
- خطبه آن حضرت درباره حکمین ۱۴۰

باب چهارم: صلح و اسباب و نتایج آن ۱۴۳

۱. آمادگی امام علیه السلام برای جنگ، و تدبیر و سیاست آن حضرت در این

زمینه ۱۴۵

فرار عیدالله و پیوستن او به معاویه ۱۴۹

۲. علل و اسباب صلح ۱۵۲

دو تحلیل درباره علل و اسباب صلح ۱۵۲

بیت مردم با امام مجتبی علیه السلام ۱۵۴

۳. حکمت‌های صلح از نظر امام حسن و سایر امامان علیهم السلام ۱۶۳

۱) داشم، از و یاور ۱۶۳

۲) حاکمیری از خونریزی ۱۶۶

۳) صلح باره صوم است و حکمت آن بر ما نامعلوم، ناگزیر باید

تسلیم بود ۱۶۹

۴) صلح امری حتمی و ناپذیر بود که شخص راستگو از آن خبر

داده بود ۱۷۱

۴. مواد صلح ۱۷۶

مکان صلح ۱۷۷

سال صلح ۱۷۷

۵. موضع امام حسین علیه السلام و سایر اصحاب در برابر صلح ۱۷۹

موضع امام حسین علیه السلام ۱۷۹

ادب و احترام همه جانبه امام حسین نسبت به برادران امام

حسن علیه السلام ۱۸۰

اعتراضات یاران امام حسن علیه السلام ۱۸۱

۶. موضع امام حسن علیه السلام و برخی اصحاب ۱۹۱

در برابر معاویه بعد از صلح ۱۹۱

- ۱۹۱ اجتماع امام حسن (ع) با معاویه
- ۱۹۴ قیس بن سعد بن عباده و معاویه
- ۱۹۵ عبدالله بن عباس و معاویه
- ۱۹۷ ۷. جنایات معاویه و پیروان او بر شیعه پس از صلح

باب پنجم: برخی از سخنان، ادعیه و اشعار امام مجتبی (ع)

- ۲۰۵ ۱. سخنان آن حضرت (ع)
- ۲۰۷ آداب برادری
- ۲۰۷ ارزش فکر
- ۲۰۸ خطابی پنج چیز باید نزد کسی رفت
- ۲۰۸ جوانان دین و تکلیف کار نیک
- ۲۰۸ همنشینان عالم
- ۲۰۸ شیعیان و دوستان اهل بیت (ع)
- ۲۰۹ نارواگویی
- ۲۰۹ سه خصلت بزرگ
- ۲۰۹ بخشنده کیست؟
- ۲۱۰ چه کسی بهترین زندگی را داراست؟
- ۲۱۰ علت ترس از مرگ
- ۲۱۰ ارزش علم
- ۲۱۰ ارزش عقل
- ۲۱۱ عظمت یا عزت؟
- ۲۱۱ تفسیر خصال خوب
- ۲۱۱ ریزش گناهان دوستان اهل بیت (ع)
- ۲۱۲ تفکر در خوراک معنوی
- ۲۱۳ در تسلیت به یک عزادار

۲۱۳	آداب سفره
۲۱۳	بهترین مال
۲۱۴	۲. برخی از دعا‌های آن حضرت
۲۱۴	۱ - حرز امام حسن علیه السلام
۲۱۴	۲ - نماز و دعای آن حضرت در روز جمعه
۲۱۵	۳ - دعای آن حضرت در قنوت نماز وتر
۲۱۶	۴ - حجاب آن حضرت
۲۱۷	۵ - دعای آن حضرت برای دفع آزار همسایه
۲۱۸	۶ - دعای آن حضرت برای پناه بردن از چشم‌زخم
۲۱۹	۷ - دعای آن حضرت برای طلب یاری و یقین از خداوند
۲۱۹	۸ - دعای آن حضرت هنگام افطار
۲۲۰	۳. برخی از اشعار آن حضرت
۲۲۰	۱ - وقت کوچ فرا رفته
۲۲۰	۲ - حق روشن است
۲۲۰	۳ - سایه برطرف شدنی
۲۲۰	۴ - سخاوت و بخل
۲۲۱	۵ - برگ عیشی به گور خویش فرست
۲۲۳	باب ششم: ولادت و شمایل آن حضرت
۲۲۸	۱. ولادت و نام‌گذاری
۲۲۹	چگونگی ولادت و نام‌گذاری
۲۳۰	آداب و سنن ولادت
۲۳۱	شیرخوارگی
۲۳۱	۲. کنیه‌ها و القاب و نقش انگشتر آن حضرت

- ۲۳۱ کنیه‌ها
- ۲۳۲ القاب
- ۲۳۳ نقش انگشتر
- ۲۳۳ ۳. حَسَب و نَسَب
- ۲۳۵ ۴. جمال و شمایل
- ۲۳۷ باب هفتم: شهادت و مظلومیت آن حضرت
- ۲۳۹ ۱. خبر از شهادت
- ۲۳۹ الف) خبر خداوند و جبرئیل (علیه السلام)
- ۲۴۰ ب) رسول خدا (صلی الله علیه و آله)
- ۲۴۱ ج) سیرمؤمن (علیه السلام)
- ۲۴۲ د) خبر خود امام حسن (علیه السلام)
- ۲۴۲ ۲. تاریخ شهادت و سبب امر
- ۲۴۴ ۳. علت شهادت
- ۲۴۵ ۴. قاتل و وسیله قتل
- ۲۴۵ سم‌دادن معاویه به امام حسن (علیه السلام)
- ۲۴۵ وسیله قتل
- ۲۴۶ اقوال باور نکردنی در این باره
- ۲۴۶ ۱ - مرگ به بیماری سل
- ۲۴۷ ۲ - مسمومیت به واسطه عصا
- ۲۴۷ ۳ - مسمومیت در حال طواف
- ۲۴۸ ۴ - مرگ طبیعی
- ۲۴۸ ۵. شادی معاویه از مرگ امام حسن (علیه السلام)
- ۲۵۱ ۶. امام حسن (علیه السلام) در بستر شهادت

۲۵۳	۷. نماز و تشییع جنازه
۲۵۳	الف) نماز
۲۵۵	ب) تشییع جنازه
۲۵۵	۸. تجهیز و حوادث هنگام دفن
۲۵۸	بحث و تحلیل
۲۶۰	تیرباران کردن جنازه
۲۶۱	۹. مرثیه مردان و زنان بزرگ پس از دفن آن حضرت
۲۶۴	۱۰. برگزاری مجالس عزاداری در شهرها
۲۶۴	الف) در مکه مدینه
۲۶۴	ب) در بصره
۲۶۵	ج. در کوفه
۲۶۶	۱۱. مظلومیت آن حضرت
۲۶۷	وصال شیرازی
۲۶۸	سید محمدعلی ریاضی یزدی
۲۶۹	۱۲. وصایای آن حضرت
۲۷۳	باب هشتم: زیارت آن حضرت
۲۷۵	۱. ثواب زیارت آن حضرت
۲۷۶	۲. زیارات آن حضرت
۲۷۷	باب نهم: یاران، همسران و فرزندان آن حضرت
۲۸۱	۱. یاران آن حضرت
۲۸۲	۲. همسران آن حضرت
۲۸۳	چند پاسخ درباره ازدواج‌های فراوان امام (ع)
۲۸۸	شرح حال زنان آن حضرت

- ۱ - خَولَةُ فِزارِیَه ۲۸۸
- ۲ - جَعْدَه بنتِ اشعث ۲۸۸
- ۳ - عایشَةُ خُثَعمِیَه ۲۸۹
- زنان دیگر ۲۸۹
۳. فرزندان آن حضرت ۲۹۰
- فهرست مصادر ۲۹۳

مقدمه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سیاس و ستایش خدا را به نعمت‌های بزرگ و بخشش‌های سترگش،
خدایی که سرلوحه کارنامه بوستانش را محبت خویشان نزدیک پیامبر،
همان خاندان پاک او قرار داد، آنان که درفش‌های تقوا و پاکی و چراغ‌های
ظلمت و تاریکی و خورشیدهای روز روشن اند، آنان که خداوند هرگونه
ناپاکی را از آنان زدوده، و هرگونه آلودگی را از ایشان پیراسته. درود خدا
به عدد شن‌های صحرا و سنگریزه‌های بیابان بر آن باد. به بی‌پایان بر زاده
بزرگ پیامبر، امام مجتبی، که زمین پهناور و آسمان‌های بلند به نام او
برپاست، همو که نور دیده زهرا، ولیعهد مرتضی، چهارمین شخصیت
آل عبا و جان دل مصطفی صلی الله علیه و آله است.^۱

در نظر داشتیم تا اگر سرنوشت یاری کند کتابی درباره زندگی امام

۱- از پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله روایت است که به امام مجتبی علیه السلام فرمود: تو محبوب من و جان دل منی. (حلیه الأبرار ۱ / ۵۰۰)

مجتبی علیه السلام به نگارش درآورم که پرده از روی تهمت‌های خائنان و افسانه‌های دروغ‌باغان که درباره سرور جوانان بهشتی و جان دل پیامبر گرامی اسلام علیه السلام ساخته شده و متأسفانه کتاب‌های تاریخی و حدیثی را پُر کرده است بردارم، دروغ‌ها و افسانه‌هایی که آن حضرت را مظلوم‌ترین مظلومان عالم در طول تاریخ گذشته حتی از جانب شیعیان و دوستانش ساخته، تا جایی که خودی‌ها او را به‌خاطر صلح افتخارآمیزش سرزنش کردند و با سخنانی تلخ‌تر از زهر و برنده‌تر از شمشیر با حضرتش روبه‌رو شدند. هر چند در آن کتاب، دروغ شایعه‌سازان را درباره ازدواج‌های آن حضرت بر ملا سازم، شایعاتی که با ساختن آنها، آن امام مظلوم را از مقام بالا و بزرگان و الایه به زیر آوردند. و همه این شایعات از آن جا سرچشمه گرفت که سه دسته‌های خائن حکومت‌های جبار - به‌ویژه بنی‌عباس - افرادی را با انگشت و جوازی برای پول‌پرستان و بردگان سران ستمکار تعیین کرد تا احبار دروغ و تحریف‌شده ساختند تا چهره نازنین آن امام را مشوه سازند و بدنامی رای حضرتش به ارمغان آورند یا دشمن غدار او را پاک و نیکوکار جلوه دهند.

از این رو به تألیف این کتاب درباره امام محمد باقر علیه السلام پرداختم که هم جامع فضایل و مناقب و بخشی از تاریخ زندگانی آن عصر است و هم شبهاتی را که درباره آن شخصیت عظیم مطرح کرده‌اند، پاسخ داده است.